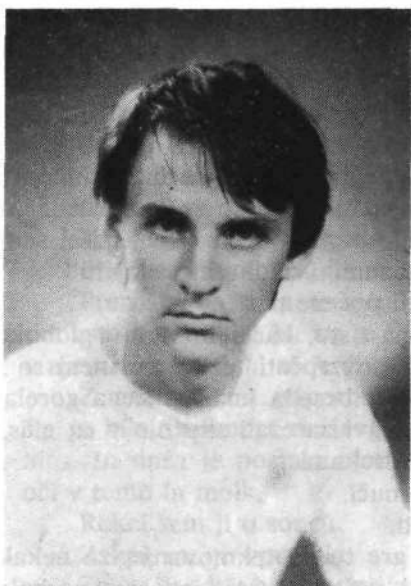

brez misli, niti enega dejanja
 zgolj opazovanje me preganja
 in lepota, ki ji blazen služim

ne besed, temveč kretenj, gibov in teles
 ki jih, razen če se prazen vmes
 zavem, le s pogledi, blažen, ljubim.

Rade
 Krstić

Tri zgodbe

IACTA EST ALEA

Vsa ta črnina nad mano, to
 je nekaj, kar ni v nobeni od mo-
 jih besed. Ravno zato gledam
 vanjo.

So oči, ki izdrejo še tako glo-
 bok vrtinec.

O takih očeh bi vam rad
 pisal.

—

Kdor ubije svetlobo v svojih
 očeh, prodre v dušo vsakogar. Pogled brez kaplje krvi na najglob-
 ljem dnu temnega se zvija v kačo. Tam pije svežo kri, ki priteka iz
 tistega izvira, ki je vedno čist in bister. Čeprav traja le hip, te ostro
 zaboli. V meso se zaje konica črnila, ki posuši tvoje besede in pokrije
 vsak tvoj vdih in izdih. Z belim robcem molka se posloviš od svoje
 duše za zmeraj.

To so srepe oči tvoje smrti.

To je zrcalo, v katero strmiš, ko te ni.

To je svetloba, ki se nikoli ne prižge.

To je skrivnost neživega.

Ravno zato je ne izdaš, kajti v njej je smrt, ki bi ti prerezala vrat,
 takrat, ko bi jo v grozi začel izrekati skozi usta. Zato pozabi nanjo ali
 v njej za vedno izdihni. Njena moč bo živela ne glede na to, ali boš
 še živ ali že mrtev. Biti njeno truplo: to je edini resnični odgovor
 skrivnosti neživega.

Takšna je arhitektura srepnih oči.
 Oči, ki grejo skozi predmete in ljudi.
 Oči, ki so zazrte v smrt, ne v večnost.
 Oči z ubito svetlobo boga.
 Oči izgnanih iz raja.
 Velike oči niča.
 Za te oči ni besed.

Nekoč mi je rekla, da je vse pustila zaradi mene, tudi slikanje. Na prvi pogled se mi je zazdela kruta in sebična neizprosna logika teh besed in spoznanja: če si ljubljen, moraš tudi vedeti, zakaj si. V povračilo bi moral enako ljubiti, torej nehati s pisanjem. Morda sem zgrešil pot, ki živo bitje vodi k popolnosti.

Neke noči, ko sem sedel za strojem, mi je prišlo, da bi to tudi zares storil. Trdno sem sklenil, da bom nehal pisati. Pripravljaj sem celo nekakšno paralizo svojega svobodnega duha, ki je tako nena doma obvisel v zraku. Ko sem ji povedal, se je zgrozila, reagirala je s skrajnim ogorčenjem in bila proti na celi črti. Znašel sem se v precep. Nisem je mogel več razumeti. Odkod ji zdaj to?

Moja žrtev ni veljala niti počene pare.

Težko sem se privadil na tisto, kar sem v duši globoko poteptal. Pisanje vdrugo mi je začelo povzročati težave, v meni so se porušili vsi odnosi s svetom in ljudmi, beseda je izmaličena gorela pred mojimi očmi, kot da bi se vsi mrtvi zarežali skoznjo v en glas, pepela se ni dalo razgrebsti z nobenimi rokami.

Povedal sem ji, kaj me muči.

A mi ni znala odgovoriti.

Nekaj mi je reklo, da gre tu za tekmovanje, za nekakšno bolno dokazovanje, za igro, ki ni poštena. Češ, jaz sem se zaljubila vate in ne ti vame. Tvoja ljubezen nikoli ne bo dosegla vsega tistega trpljenja, ki sem ga preživela, preden sva se prvič poljubila. In še to: najin prvi poljub ni bil pravi, kajti pod tvojimi ustnicami nisem čutila nobene iskre. Pač nisem človek s toliko izkušnjami, poleg tega mislim, da se še ni rodila ljubezen, ki bi tako naglo in grozovito prerasla svoje robove, sem razmišljal in se potil v spoznanju, da za tem tiči vse kaj drugega kot iskreno čustvo. Če si bila kadarkoli prej razočarana in si zaradi tega spremenila svoje nazore, si ni treba delati zaloge za zimo, sem razmišljal naprej.

Toda agonije se ni dalo ustaviti.

Vse poti so vodile v prepad.

Zavedel sem se, kakšno kruto plačilo si je izmislila ta ženska. Globoko v sebi bo izkopala moj grob in me imela v krsti svoje neizživete ljubezni. To bo šlo tako daleč, da bo izzvala moje potrpljenje in jo bom moral preteptati ali, ko bom že čisto na robu pameti, ubiti. Iz sebe bo naredila krasnega atlanta, ki bo prenašal najhujše udarce

in zapiral vse rane, nesoč na plečih cel svet. To sadomazohistično varianta sem slutil že dolgo prej. Ni svetniškega sija, če ni pod njim ognja in mraza.

Končno ni več tako boleče hoditi po obodu umrle oaze, pove.

Si prepričana, vprašam.

Molči.

In znova se pokrije.

Njeno ledeno dušo nič več ne stopi.

Neke noči sva se resno dotaknila smrti. Začela mi je pripovedovati o živem srebru, ki si ga zliješ v uho in mirno zaspiš. Ta recept da nikoli ne odpove. Nato o breznu, v katerega skočiš in te nihče nikoli ne najde. Pa o raznih travah in čajih, ki praviloma samo enkrat zagrabijo, kar je dovolj.

Klasične oblike je niso nikoli zanimale.

Budno oko boginje Veste je tlelo v njej. Morda se je prav zaradi tega počutila izgnano, prevarano, poteptano. Prekletstvo neohranjene nedolžnosti jo je spremljalo na vsakem koraku.

Govoril sem o Feniksu.

Kaj je to, me je vprašala.

Ptič, sem rekel.

Preroška natančnost njenih sanj me je prepričala o tem, da ta ženska vstaja iz groba. Mrtva je hotela počasi umirati. Strah se je razrastle v njenem srcu. Bala se je svojih slutenj.

Z neznanskim naporom je ljubila tisto, kar ni imelo življenja. Tu je bila skrivnost neživega, ki jo je zagledala v obliki groze zgolj nič. In duša je postala ujetnik vsemogočnega, ki mrzlo zasaja svoje oči v temo in molk.

Rekel sem ji o soncu.

Zakaj, me je vprašala.

Zato, ker brez njega ni življenja. Še vedno ima to moč.

In tisti, ki umrejo, ne da bi ga zagledali?

Umrejo proti, končam kdovekolikokrat izrečen stavek.

Greva še globlje in kmalu se najini duši razblinita v nič. Za nama nič več ne ostane. Kot da sploh nisva, sva.

In nikoli ji ne bom mogel dati tistega, kar je ona meni, méni. In tako končava o smrti. In o očeh.

V rokah drži same adute.

Bežim kot ranjena zver v svoj brlog. V temnem kraljestvu senc in prividov si ližem rane. Začutim čudne zobe, kako mi poganjajo iz čeljusiti in zahtevajo mesa in krvi. Oči se mi razširijo in morilsko razbelijo. Gre za umor svetlobe. Vem, zakaj.

Pade pod mojimi prvimi udarci.

Ve, zakaj pada.

Poberem jo in znova.

Znova.

Znova.

Končno začuti, da je izgnana.
 Zato za vedno odide v svoj svet.
 Dež ni več dež, ki polzi v osrčje zdivjane rasti.
 In prvič v življenju začne razmišljati.
 Čuti zobe neke čudne zveri za svojim tilnikom.
 Ne more se več najti.
 Svetloba je opravila svoje.

Izsrkala jo je skozi najožje špranje.

Nikjer ni zidu, ki bi vsrkal njen krik, ne da bi ga zaslišalo človeško uho. Konec se ji zdi tako blizu in čuti, da je prerokba našla svoje mesto, zaslužno in na veke vekov.

Napiše pismo.

Berem.

Obe polovici, temna in svetla, je.

Pijem in drhtim od žalosti.

Kot da me ni. Kot da sem. Kot da me ni. Kot da sem.

Tam.

—

Boža me. Kruši. Boža me . . . kruši. Boža. Kruši. Kaj je bilo prej, jajce ali kura, mahne po meni.

Toda vi ste bili njena najbližja sodelavka, rečem.

Ne maram nasilja, zavoha.

Res, nisem je poznal tako dobro kot vi, odvrnem.

Razlika je v tem, da vi niste v . . . , reče.

Nisem srečal nobenega Volodje, oživim Jančarja in pred njenimi očmi padem v trans.

Nič se vam ne pozna, doda.

Škoda, ne, se zrinem in resno pomislim na transfuzijo.

Mene skrbi, postane mati.

Mene zase, ji olajšam napor.

Za vas vas skrbi, vas, jo odreši telepatski poseg.

Kaj je bilo prej, mahnem po sebi.

Vsaj za trenutek je odrešena. Odide po nakupih. Moj trans še vedno traja. Rezilo raste, kri molči.

—

Ne držite se dogovora, reče Kocmurjeva.

Vi ste njena zdravnica, specialistka za psihiatrijo, piše na meni. Sladkor mi ne da spat. Povejte mi, zinem.

Ne. Ne utegnem. Povedali smo si, kar smo si imeli povedati, reče in zapira vrata z dr.

In izvidi, izvidi . . . koliko ga je . . . v krvi . . . sladkorja?

Steklo na vratih mi še enkrat pove: Kocmur.

—

Popkovina, začne.

Pri vas je odpadla pri petnajstih, če se ne motim, ji osvežim spomin. Pred kratkim ste tako rekli.

Sama jem svoj kruh, misli.

Dolga delovna doba, pristavim.

Ne živim v oblakih tako kot vi, reče. Jaz sem na trdnih tleh in ne nameravam jih zapustiti.

Koliko časa ste sestra tu? vprašam.

Tu sta ljubezen in toplota, gleda v risbe na steni.

Evolucija. Življenje, vidim.

Vi niste konkretni, ampak abstrakten človek. Tako prazno govorite in trošite besede brez krvi, ki izpuhtijo kot dim. Koliko ste stari, kaj delate, kje ste zaposleni?

Strah pred avtoriteto me bije, rečem.

Ne, zaluča, to sem rekla jaz.

Res, rečem.

Utrujate. Vas se da z eno besedo . . . pravzaprav take, kot ste vi.

Kakšen, vprašam.

Brez . . ., reče.

—

Še en psihiater. Moški z brado. Brez napak. Živi vosek.

Nismo se tako dogovorili. Ne držite se dogovora. To ni v skladu s tistim, kar smo se zmenili, je redkobeseden.

Ja, ja, ja . . .

Prekršili ste svojo besedo, me spomni na Arrabala.

Ste brali Rablja, mislim, mislim in mislim.

Študiral sem medicino, mu berem v oči.

To ni v skladu s tistim, kar smo se zmenili, odmeva. Vi bi morali priti šele čez en mesec. Ona potrebuje počitek. Govori iz trebuha. Govori in razlaga.

Ampak jaz sem mama, mene skrbi.

—

Ali jo bom še kdaj videl, mi bolj tolče kot pa hodi po glavi. Vse je še ranljivo, me pred Petričkom sreča srebrno hladni nasmeh. Ne bi, pravi, ne morem, stoka, brez zveze, se zvija in pači. Nosijo ga ustnice, ki vejo, kaj je francoski poljub. Francelj, Francija, francoski poljub. Vse se tako lepo pospravi po predalih, kot da je že na veke vekov na svetu vse čisto. Mi smo ranjeni, kričijo ranjeni. To se sliši daleč in gre zelo v . . .

Mene skrbi, se derejo na ves glas tisti, ki jih resnično skrbi. Mene boli, vpijejo tisti, ki jih boli. Kot da bi skrbi, bolečine in rane postale

tržno blago, ki ga prodajaš pod pultom. *Iacta est alea*, se potrepljajo po duši s plačilom, a reke ne prestopi nihče.

In iz domin stopi v ospredje dragocen trak, ki ga ne prerežejo še tako ostro nabrušene škarje.

VRSTICE

To je zgodba s pretresljivim koncem. Zakaj pretresljivim, bomo že izvedeli. Stavke za stavkom ji bodo dajali tisto srce, ki je nujno, da se zgodba konča pretresljivo. Obsegala bo točno stoosemintrideset vrstic. Zakaj taka natančnost in kako je sploh mogoče, da avtor zgodbe ve, koliko vrstic bo vsebovala, kaže na to, da se avtor ne šali, ampak misli zares.

Oče bo ubil svojo hčerko. Njena mati ne bo znorela, kot je pričakovati, ampak se bo zadovoljno podpisala na osmrtnico. To njeno kruto dejanje je treba raziskati in v tem so tragičnost, pretresljivost in gnus te zgodbe. Kaj se je zgodilo s Silvo T. oziroma kakšen motiv je imela pri vsem tem?

Del krivde se razkazuje tudi iz debelega in z ničimer odstranljivega fibroma, ki je zrasel v njeni z kdovekakšnimi idejami in cilji nasičeni glavi; torej da je pustila lastno hčerko umoriti svojemu možu. Zdaj je tu naslednje vprašanje, ki bi lahko veliko povedalo, če bi mu pozorno sledili. Ali je Silva T. imela hčerko z Ludvikom T.? Ali mu je to povedala in je on v slepi sli prevaranega storil tisto, kar nikoli ne bi bil smel? Kaj je Ludvika T. spreverglo v morilca, ki ga bo iskala in preganjala policija?

Zgodbo je treba razumeti kot nastajanje in ne kot konec. Če brnenje komarja povzroča nemir spečemu ušesu, ga je treba najprej izslediti in šele nato pokončati. Je mogoče in opravičljivo, da oče namenoma ubije hčerko, ki ni njegova, čeprav je celo življenje poznal drugačno resnico in gojil prava očetovska čustva? Je mogoče, da jo pokonča zaradi ženine nezvestobe, ali pa ga v to najskrajnejšo točko razuma vrže kaj drugega? ... To bomo skušali vsaj delno razvozlati. Imeti moramo na umu, da gre za primer, ko oče umori hčer.

Avtor te zgodbe že vnaprej opozarja, da ne namerava iskati podobnosti s tem ali onim primerom, ampak skuša iz lomljive kronike življenja zbrati kar najbolj značilne delčke, ki bi to zgodbo prikazali v vsej njeni pretresljivosti. Smrt ni nikoli na strani tistih, ki jo izrekajo, ampak zadržano molči v neslutelih katakombah srca in duše takih, ki navzven niti muhi ne bi storili nič žalega. Preobrazba nastane takrat, ko se jim zruši svet, v katerega so tako bogaboječe verovali in upali, ko jih »z vsem seznanjena« okolica ožigosa s subjektom hrepenenja, ki se nikoli ni in ne bo izpolnilo. Takrat rado pride do raznih žalitev, v pijanosti izrečenih groženj, psovk, klevet, pa tudi do samega obračunavanja s pestmi, inventarjem, steklenicami itd. Vsi ti izrazi pričajo, da je korak od besede k dejanju tik pred zdajci. Mentalna motnja, ki je

spočetka imela za spoznanje bolj zadržano razcepljenost sil, ki so tlele v subjektu, se je zdaj nanovo pokazala kot epizoda diaboličnih duševnih preobratov in shizofrenij.

Naslednja črta nas pelje v samo srce zgodbe. Ker je storilec ostal na prostosti, ga je treba čimprej poiskati in kaznovati. Zgodba ga ne išče, še manj avtor, vse je odvisno od njega, seveda, če se bo prikazal. Stvar se še huje zapleta, ko nam postane jasno, da Ludvika in Silvo T. konstituirajo diagrami, ki se jih ne da tako preprosto razumeti. Skoznje je moč povleči graf, ki kaže vse bistvene razlike in odstopanja od vedenjskih in bivanjskih struktur v asimilaciji subjekta.

Nimamo še nobenih argumentov v rokah, na katere bi se lahko opirali in zaključevali. To pomeni, da je do prave in do krvi segajoče tragedije še daleč. Razvozlati moramo namreč, kdaj bo Ludvik T. pokončal svojo hčerko in kako bo to naredil. Ga bo pri tem kdo videl, bodo kakšne priče zraven ali pa se bo vse skupaj odigralo ponoči v tihoti in brezčasovnosti hčerkinine sobe?

Ludvik T. je pripravljen in zgodba ga vidi z belim robcem v rokah. Oči ima malo priprte, ne prižiga luči. Soba, iz katere stopa, je nabita s temo in trdimi sencami, ki prihajajo skozi na pol odprta polkna. Zaveze se šibijo in rahlo pokrivajo lončke z rožami na okenski polici. Zrak se čudno umirja in leze izpod špranje na vratih, katera je Ludvik T. z izlizano stranjo roke molče zaprl. Pridušeno dihanje z mrtvaško sapo iz njegovih ust barva nežive barve na sliki, ki visi tik njegovega vratu na zidu. Stikalo je nekaj centimetrov stran, toda Ludvik T. ga spregleda in nima namena prižgati luči na hodniku. Groza ga pelje do naslednjih vrat. Kosmi surove tesnobe mu prekrijejo nagubano čelo. Videti je, da nevidno razmišlja in čaka. Kot da mu nekaj brani stopiti s tihimi koraki v dnevno sobo, kjer na tleh, pokritih z blazino, spi njegova hčerka. Kot da se je v njegovih možganih naselila neka slutnja, ki ji ne more določiti izvora.

Sedemdeseta vrstica. Zgodba je čez polovico. Nekaj opomni še tako trdno odločenega duha, naj pogleda še enkrat nazaj. Kajti tam na koncu, kjer ni več uma, postajajo stvari zasukane za skrivnosten obrat, ki se ga ne da več vrniti.

Morilsko orodje Ludvika T. je bel robec, ne večji od rute in ne manjši od kuhinjske krpe. Žrtev namerava zadaviti. In ko že vse spregovori skozenj, si Ludvik T. premisli in odvrže robec. Če hčerka ni njegova, kar mu nenehno roji po glavi, bodo zdaj enkrat za vselej povedale svojo besedo. Z rokami bo bliže resnici. Tu dobiva Ludvik T. identiteto pravega morilca, kar je zelo pomembno za nadaljnji potek in razumevanje teh vrstic. Na trupu noče zapustiti nobene sledi. Mrlič mora ostati čimbolj nepoškodovan. Smrt mora nastati brez napake. Umor je umivanje rok v tihi vodi. Vse se mora zgoditi v tišini in z največjo preciznostjo, ki jo še dopuščata čas in prostor. Kot pri kirurgu, ki z ostrino skalpela izreže tumor v glavi. Najmanjša napaka bi bila lahko usodna.

Ludvika T. poslednjič zazebe pri srcu, ko tiho potrka na vrata dnevne sobe. Nihče se ne oglasi. Tišina je ista kot hip pred tem. Ludvik T. počasi odpira vrata, da ne bi zaškripala. Pri njih obstane kot privid, ki mu je zmanjkalo sape. Nato vstopi kot stopi v spiralo saksofona previsok ton. Ta sekunda je odločilna. Če zgreši, je po njem. Hčerka se bo zbudila in zakričala. Ludvik T. še enkrat premleva ženinino zgodbo. Se je zlagala, mogoče ni povedala po pravici. Kaj pa, če ubijem lastno hčerko? Tisoč vprašajev ga stisne v eno samo pest. Zadnjič se obotavlja in prvič v življenju ne ve.

Ludvik T. dolgo tuhta in se ne more odločiti. Kakšno skrivno računico mi je pripravila žena, kaj mi je zamesila? Ludvika T. se še vedno drži razum in pamet je bolj ali manj še vedno na njegovi strani. Ludvik T. se zgrozi in zahlipa, toda v isti sapi se spomni, da bi se hčerka lahko zbudila iz globokega sna, v katerem tlijo zadnji koščki njenega življenja. Stisne zobe, razklene prste in spusti pogled. Bitje spodaj je v neranljivi avreoli gostega sna. Spoznanje, kako dragocena in kruta je sekunda te groze, ga dokončno pobije.

Stotretja vrstica.

Stočetrt.

Stopeta.

Oče je tik pred zdajci, da umori otroka in se pahne v zločin. Ima prav? Nima? Koliko srha se mora nabrati pod kožo tistega, ki vse to vidi? Kakšni so zakoni te dežele?

Ludvik T. se drži zadnjih niti svojega razuma. Velikanski strah mu bije iz oči. Na meji življenja in smrti je.

Z največjim obupom, ki ga še premore trezen človek, se vrže na svojo žrtev in jo z golimi rokami zadavi. Vrat hčerke se še vedno trga in bori, žile trdo suvajo v konice prstov, telo hoče povedati, da je mrtvo. Ludvik T. se opoteče. Njegove kretnje ne nadzoruje več nobena volja. Vse je končano. Naglo. Kot da je smrt čakala samo še ključ.

Morilec je na prostosti. Silva T. pove policiji, da je zbežal v gozd. Kri in meso si segata v roke in vpijeta na ves glas. Zgodba s pretresljivim koncem odpira vsa možna vrata. Oče je ubil svojo hčer. Ludvik in Silva T. sta imela zakonskega otroka, torej ni bilo nobenega razloga za umor. Za hčerkomor.

Prepozno je za karkoli. Z vseh strani naletava črn sneg obupa in groze. Nihče ne reši sveta, ko se potopi. Ostanejo vrstice in med vrsticami vrstice.

Vrstice.

Vrstice.

Vrstice.

Vrstice.

Vrstice.

Vrstice.

Vrstice.

Vrstice.
 Vrstice.
 Vrstice.
 Vrstice.
 Vrstice.
 Vrstice.
 Trinajst pretresljivih vrstic.

SHIZMA

Ampak, to je domišljija, sem rekel, ko je dim iz cigarete zavil proti odprtim vratom. Cigareta je dogorevala v kotu pepelnika.

Zaprta je vrata in šla.

Vstal sem od mize in šel za njo.

Ej, želel bi te nečesa spomniti, sem ji rekel na stopnicah.

Z ljubkim obrazom se je ozrla in me pogledala. Z desno roko je držala potovalko, levo je porinila v črno usnjeno torbico.

Vzemi, mi je rekla in ponudila tri bankovce za tisoč dinarjev.

Spustil sem se po stopnicah in vzel.

Zdaj grem, je rekla.

Ja, sem dodal.

Veliko sreče, prijatelj, je rekla in odšla skozi odprta vrata na koncu strmega stopnišča.

Povzpel sem se, odprl vrata na hodniku, jih zaprl za sabo in se spustil po drugih stopnicah. Te niso bile strme. Stanovanjska vrata so bila priprta. Odrinil sem jih s prsti leve roke, stopil v predsobo in zaklenil za sabo. Šop ključev je blago zanihal. Vrata v sobo so bila zaprta. Odprl sem jih in pustil priprta. Cigareta se je shladila in v pepelniku je ležal mrzel, črn pepel. Odprl sem okno in ga stresel ven. V majhnih spiralah ga je rahel veter odnesel na polje s krompirjem, ki je bil že pravšen za izkop.

Nato sem okno zaprl in pepelnik umil.

Prižgal sem novo cigareto in potegnil dolg požirek iz steklenice z razredčeno cedevito. Nisem vdihaval novega odkritja.

Šel sem v kuhinjo po nož.

Predal, kjer so bili jedilni pribor, plastični zamaški za steklenice, cedilnik za čaj, lesene kuhalnice, odpiraki za konzerve in nekaj slamic za sok, ni bil potisnjen do konca v mizo. Izvlekel sem ga do polovice in prijel za ročaj kuhinjskega noža. Nekaj časa sem tako ostal in razmišljal.

Nato sem si odrezal krajec kruha.

Bil je dober.

Ura je bila tri popoldan.

Odšel sem v kopalnico in si pred ogledalom začel otipavati brado. Moral bi se obriti. Nato sem s pogledom prečesal svoje lase. Niso bili

ne dolgi ne kratki. Približal sem se gladki površini ogledala in se zazrl v svoje oči. Bile so modre, vsaj tako je govorila barva na oni strani. Široko sem odprl usta in iskal po zobeh, da mi ni morda odpadla kakšna plomba. Zaprl sem usta. Na ustnicah nisem opazil nobenega mozolja. Ustnice so bile mehko izrezane.

Spomnil sem se, da bi lahko šel na sprehod s kolesom. Spomnil sem se, da je kolo v kurilnici. Nisem šel nikamor.

Dan je bil sončen.

Ura je bila pet.

Steklenica z razredčeno cedevito je pustila na mizi debel obroč staljenih kapelj.

Skozi zaveso in zaprto okno sem videl transformatorsko postajo in levo in desno od nje vitke stebre s povešenimi električnimi žicami. V ravni črti so šli prek polja.

Tik zraven neke hiše je stal prometni znak za prepovedano parkiranje. Mimo njega je tekla prašna cesta.

Cesta je gledala v gozd.

Spomnil sem se, da bi lahko prebral knjigo s stotimi stranmi. Spomnil sem se, da je knjiga zaprta v omari. Šel sem ponjo.

Odprl sem jo na zadnji strani in gledal kazalo.

Nobeden od naslovov me ni pritegnil.

Zaprl sem knjigo in jo odložil na kavč.

Nisem imel vročičnih oči.

Ponovil sem neko davno vprašanje.

Glej! Ali te to na kaj spominja? V mojih zenicah ni bilo slišati odmeva.

Vstal sem s kavča in šel do mize v kuhinji. Počasi sem si odrezal nov krajec kruha. Nato sem ga prelomil na pol in začel žvečiti. Drugo polovico sem pustil na mizi.

Porinil sem desno roko v žep in otipal robove tisočdinarskih bankovcev. Bili so novi in ostro odrezani. Že sem jih hotel zvleči iz žepa, ko mi je nenadoma v ustih zastal ne dovolj prežvečen zalogaj. Izpulil sem roko iz žepa in na kazalcu opazil režo, ki se je polnila s svetlo krvjo. Vtaknil sem prst v usta in z jezikom potegnul po njem. Čez čas se je v reži zopet nabrala kri. Šel sem po alkohol in vato, da bi ustavil ta neprijetni občutek. Vata, namočena v alkoholu, se je prisesala na moj kazalec. S palcem leve roke sem jo tiščal na rano. Nato sem vato počasi odstranil. Koža na vrhu kazalca je bila bela od mojega stiskanja. Minilo je nekaj sekund in rane ni bilo več. S svojimi ostrimi robovi se je zaprla in zadržala preostanek krvi, ki jo je komaj vidno zarobil.

Vseeno mi je bilo.

Za trenutek.

Potopil sem oči v sliko z oljem. Tihožitje z vijoličnim španskim bezgom, šopom zlatih in dvema rdečima tulipanoma se je razprostiralo z leve na desno stran lesenega okvira. Slika je visela postrani, zato

sem jo naravnal, da je tekla vzporedno z zgornjim robom vrat. Za mrežo pogleda je plavala mrtva svetloba.

Spustil se je večer z okusom po temnem starem vinu.

Nekje na nebu je podivjana kri oblakov talila temo.

Noro naključje je naredilo, da se je priklonila k tlom bližina najbolj oddaljenih zvezd.

Neke druge roke so bile bolj spretno od mojih, sem pomislil in skušal prerezati pogled na rumeno žarečem robu nebeškega srpa. Vrata sobe so bila še vedno priprta in skozi špranjo je gledal črn zrak predsobe kot nekakšen od zgoraj navzdol napet kos vrvi. Nekoč daleč v nekem drugem otroštvu ga je čudno razsvetila tleča plamenica ali morda dragulj zvitega prstana, tako je rezal v oko.

Vzel sem budilko in jo navil, da me zjutraj zbudi.

Nisem hvalil nobenih bogov.

Nisem zaplesal na zvoke ognjenega piskača, ki so v naraščajočem ritmu kraljevsko prihajali od tam.

Smiljan
Samec

Labirint (izbor)

VIZIJA Nocoj, ko čez zemljo vihar hrumi
in biča k tlom prihuljene šotore,
da stokajo razmajane opore
in pokajo nategnjene vrvi,